

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dorota Rysińska

w sprawie **J. Ż.**

uniewinnionej od popełnienia przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2015 r.

zażalenia J. Ż. na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 7 kwietnia 2015 r. w przedmiocie odmowy przyjęcia zażalenia na odmowę wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu zbadania podstaw do wniesienia kasacji oraz zwolnienia od opłaty od kasacji

p o s t a n a w i a:

pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wskazany w wstępie zarządzeniem odmówiono przyjęcia zażalenia J. Ż. na postanowienie Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 16 lutego 2015 r., którym odmówiono wyznaczenia obrońcy z urzędu celem sporządzenia i podpisania kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 28 października 2014 r. w sprawie II Ka 234/14 oraz zwolnienia od opłaty od kasacji. W zarządzeniu wskazano, że według treści art. 528 pkt. 1 i 2 k.p.k. środek odwoławczy na to rozstrzygnięcie nie przysługuje.

W zażaleniu wniesionym na to zarządzenie skarżąca domaga się jego uchylenia, podnosząc kwestie związane ze zwrotem kosztów postępowania (ewentualnego uzupełnienia orzeczenia o kosztach w prawomocnie zakończonym postępowaniu) oraz z brakiem możliwości ponoszenia kosztów związanych z wniesieniem kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie trzeba zaznaczyć, że w związku z faktem, iż kontrolowane na obecnym etapie czynności procesowe postępowania okołokasacyjnego wiązały się z zapadłym w dniu 28 października 2014 r. wyrokiem Sądu odwoławczego, a zostały one przeprowadzone przed wejściem w życie, w dniu 1 lipca 2015 r., ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r., poz. 1247 ze zm.), ocena tych czynności musi nastąpić – w myśl art. 28 wymienionej ustawy – według dotychczasowego brzmienia przepisów; czynności tych dokonano z zachowaniem dotychczasowych przepisów i pozostają one skuteczne. Należy jednak podkreślić, że treść unormowań art. 528 § 1 pkt. 1 i 2 k.p.k. oraz art. 429 § 1 k.p.k., mających zastosowanie w tej części postępowania okołokasacyjnego, nie legła zmianie.

Stanowisko przedstawione w zaskarżonym zarządzeniu o niedopuszczalności zażalenia na decyzję odmawiającą zwolnienia od opłaty od kasacji oraz wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji jest oczywiście słuszne i nie mogło być inne w świetle unormowania art. 528 § 1 pkt. 1 i 2 k.p.k., które rzecz tę w sposób jednoznaczny przesądza. W stanowisku tym trafnie też odwołano się zarówno do poglądu Sądu Najwyższego, wyrażonego postanowieniu z dnia 13 sierpnia 2014 r., V KZ 29/14 (OSNKW 2015, z. 2, poz. 10), jak i w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2013r., IV KZ 30/13 (OSNKW 2013, z. 9, poz. 82).

Przywołując drugie z wymienionych powyżej orzeczeń, i dzieląc je, nie dostrzeżono natomiast zarazem konsekwencji wynikających z jego treści. W orzeczeniu tym, w odniesieniu do analogicznej sytuacji procesowej wywiedziono, iż wniesienie zażalenia od orzeczenia odmawiającego wyznaczenia adwokata lub radcy prawnego z urzędu w celu sporządzenia kasacji, od którego ów środek odwoławczy w ogóle nie służy (art. 528 § 1 pkt 2 k.p.k.), nie wywołuje skutków procesowych, w szczególności nie zobowiązuje organu sądowego do wydania zarządzenia w trybie art. 429 § 1 k.p.k.; wystarczająca jest tu reakcja o charakterze administracyjno – porządkowym. Zauważając, że stanowisko to należy odnosić również do decyzji odmawiającej zwolnienia od kosztów sądowych, wymienionej w art. 528 § 1 pkt. 1 k.p.k., stwierdzić więc trzeba, że w niniejszej sprawie za

wystarczające – na obecnym etapie postępowania okołokasacyjnego – uznać należało poinformowanie J. Ż. o niedopuszczalności wniesienia środka odwoławczego na przytoczone powyżej rozstrzygnięcia, bez potrzeby uruchamiania kontroli odwoławczej zarządzenia o odmowie przyjęcia zażalenia, którą w tej sytuacji należy uznać – jak wywiedziono w przywołanym postanowieniu IV KZ 30/13 – za całkiem nieracjonalną i dysfunkcjonalną. Odsyłając w tym miejscu do uzasadnienia wskazanego orzeczenia, można tylko dodać, że decyzje o odmowie zwolnienia od opłaty od kasacji oraz wyznaczenia obrońcy z urzędu w celu sporządzenia kasacji podlegają ewentualnej, pośredniej kontroli ze strony Sądu Najwyższego (art. 530 § 3 w zw. z art. 447 § 4 i art. 518 k.p.k. w zw. z art. 528 § 1 pkt. 1 i 2 i k.p.k.) w razie wydania zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji z powodu jej braków formalnych lub z innych, wymienionych w art. 530 § 2 k.p.k. przyczyn, które to zarządzenie podlega zaskarżeniu (art. 530 § 3 k.p.k.).

W opisanej sytuacji procesowej zażalenie J. Ż. na opisane na wstępie zarządzenie należało pozostawić bez rozpoznania, jako bezskuteczne. Na marginesie natomiast można jedynie zauważyć, że wobec wejścia w życie, w dniu 1 lipca 2015 r., wspomnianej nowelizacji kodeksu postępowania karnego, w prowadzonym nadal postępowaniu okołokasacyjnym powinno się baczyc na treść unormowania art. 80a § 2 k.p.k. i obowiązek wynikający z unormowania art. 31 ustawy z dnia 27 września 2013 r., jako że wymienione unormowanie procesowe chwytła „w locie” (art. 27 wymienionej ustawy), a co do wynikającej z niego kwestii inne przepisy intertemporalne tej ustawy nie stanowią inaczej.